

potrebni umetni gnojilni pripomočki so jako dragi. Zunanaj tega se pa fizikalni stan zemlje pri takem gospodarstvu od leta do leta slabša, ker le živinski gnoj zemlji vse to zamore dati, kar njej v raščo rastlin rabi.

Kolobarjenje je na vseh pristavah vredeno po načinu menjalne setve; kolobarji so jako umno sestavljeni in imajo večidel 8—12letno rotacijo. Prideluje se: sladkorna pesa, krompir za izdelovanje surogatne kave, raps za izdelovanje olja, potem pšenica, oves in rž. Več kot polovica celega polja je uže drenirana, in sčasoma zgodilo se bode to z vsem poljem. Orje se sicer čisto navadno; v rabi so deloma Hohenheimska orala, deloma ruhadla, samo za sladkorno peso, cikorijo in krompir se globoko orje in to s parnim plugom. O tem pa hočem prihodnjič pisati.

(Dalje prihodnjič.)

Gospodarske novice.

Eine That unseres Ministeriums.

S temi besedami nam „Wiener landw. Zeitg.“ naznanja veselo novico, po kateri bo južna železnica morala davek plačevati, za katerega so letos „Novice“ uže večkrat svoj glas povzdignile. Navedeni časnik namreč poroča, da je kupčijski minister v davkovskem odseku odločno rekel, „da vlada nikakor na to ne misli davek od dohodkov južni železnici odpustiti, ampak tirjala ga bode.“ Če se to zgodi, ima država nad 2 milijona dohodkov več na leto in dan, katerih krvavo potrebuje.

Sadjereja na Českem.

Velikansk je pridelek raznega sadja na Českem, posebno jabolk. Po statističnih preiskavah zadnjega časa je na Českem 10 milijonov sadnih dreves v vrtilih, 1 milijon in 600.000 na pašnikih in okoli 2 milijona ob cestah in potih. Po takem imajo na Českem okoli 14 milijonov sadnega drevja, katerega vsako leto na novo zasadijo za poldrugi milijon. Česko sadje gre posebno v severno Nemčijo in v Rusijo in česki deželi vsako leto neizmerno veliko denarja privabi.

Znanstvene stvari.

Zapisnik

o 16. občnem zboru Matice slovenske

v Ljubljani 14. aprila 1880.

(Konec.)

Gospod blagajnik Vilhar bere „sklep računa vseh dohodkov in stroškov „Matičinih“ za XV. leto, to je, od 1. januarja 1879. leta do 31. decembra 1879. l. in potem proračun za XVI. leto, to je, od 1. januarja 1880. do 31. decembra 1880. leta.

Iz tega računa *) se vidi, da je „Matica“ to leto imela premoženja po odštetih stroških v gotovini 2788 gold. 40 kr. in v obligacijah 12.760 gold. (v hranilnici 1988 gold. 20 krajc.), in če se k temu prišteje dozdej vplačani znesek za novo hišo z 21.612 gold. 36 kr. in vrednost stare hiše z 11.400 gold., potem vrednost inventarja in knjig 5700 gold., pokaže se konečnega premoženja v gotovini 41.500 gold. 76 kr. in v obligacijah 12.760 gold., tedaj vkup 54.260 gold. 76 kr. (Matično

*) Sklep računa in proračun razdelila sta se nazočim gg. udom.

premoženje se je leta 1879. po vsem povečalo za 660 gold. 18 kr.) Stroškov je „Matica“ to leto imela: za upravo 415 gld., za honorare spisov in zemljevidov 1586 gld. 95 kr., za tisk 2221 gld. 70 kr., za vezanje knjig 136 gold. 58 kr., hišnih stroškov (davkov itd.) 930 gld. 92 kr., za novo hišo 21.612 gold. 36 kr., za obresti od dolgá nove hiše 110 gold., raznih izdatkov 63 gold. in 54 kr., tedaj stroškov skup v gotovini 27.077 gld. 5 kr. in 26.750 gold. v obligacijah. V proračunu ostaja za izdavanje knjig tekočega leta 3549 gold.

Dr. Staré pravi, da po §. 17. Matičnih pravil mora njena glavnica imeti tako varnost, kakoršne je po zakonu treba sirotinskemu imetku, in zato se mu nikakor ne zdi varno, da je odbor kupil hišo banke „Slovenije“, na kateri (hiši) je še 31.000 gold. dolgá vpisanega, ter želi, da naj odbor skrbi, da se ta dolg nemudoma izknjiži.

Tudi dr. Tavčar se čudi, kako se je „Matica“ mogla spuščati v spekulacije z banko „Slovenijo“, ter želi pojasnenja, zakaj se teh 31.000 gold. še ni raztabuliralo.

Dr. Zupanec odgovarja, da je bila v zadnjem občnem zboru očitno želja izrečena, naj se namesto malovarnega papirja ali denarja v ogerskih obligacijah itd. nakupi kaka nepremična lastina, in tako je odbor tudi storil, ter je prepričan, da je z nakupom hiše denar dobro naložil. — Gosp. Vilhar se čudi, kako se mora odboru tolika lahkomišelnost očitati, da bi bil Matičin denar tje v en dan izplačeval. Za vsaki znesek se je terjala pobotnica, in plačanega je uže 20.000 gold. tega dolgá, a zbrisati se še do sedaj ni mogel, ker dotična gospoda advokata še nista gotova z dokumenti; to pa se bode v kratkem času zgodilo. Hiša nese dobre obresti, in prodala bi se lahko z dobičkom, ako bi občni zbor to želel, kajti kupcev je več; — sploh pa, če sl. zbor misli, da je hiša slabo kupljena, kupim jo jaz, in „Matici“ povrnem izdano vsoto za njo. Kar se tiče raztabuliranja dolgá na hiši, je to dolžnost banke „Slovenije“, in „Matica“ si je pridržala nekaj izplačila tako dolgo, da se dolg na hiši popolnem izknjiži. Kupčija se je postavno vršila, in kapital, ki ga je „Matica“ v nakup te hiše naložila, je popolno varno naložen. — S tem je bila stvar do kraja rešena.

Gosp. Grasselli nasvetuje, naj občni zbor odseku za nakup hiše banke „Slovenije“ izreče toplo zahvalo za trud in za toliko dobro kupčijo pri tej hiši. — Občni zbor z veliko večino ta nasvèt sprejme.

Proračun za leto 1880. je bil brez ugovora sprejet.

Za pregledovanje društvenih računov izvolijo se gospodje: prof. Celestina, Ivan Hribar in Fr. Kadilnik.

Gosp. L. Robič predlaga, naj se, kakor je bilo uže nekdanj v navadi, vplačana letnina in ustanovnina po „Novicah“ naznanja.

Zbor sprejme ta predlog.

Potem prevzame predsedništvo prošt gosp. dr. A. Jarc, in predsednik dr. Bleiweis nasvetuje sledečo resolucijo: „Občni zbor „Matice slovenske“ je zadovoljno slišal glas po časnikih, da se prične izdelovanje toliko nam potrebnega „slovensko-nemškega slovarja“, in do svetlega gosp. knezoškofa izreka nado, da se pričeto delo bode kmalu dovršilo.“ — Občni zbor je enoglasno pritrdil temu predlogu. — Pozneje se oglasi dr. Dolenc in željo izreka, naj Matični odbor poprosi gosp. knezoškofa, da se vredništvo slovarja izroči gosp. Fr. Levstiku. Predsednik misli, da po tem, kar se je po časnikih bralo in tudi privatno slišalo, je to uže fait accompli, in po takem zadostuje uže sprejeta resolucija, ki gosp. knezoškofu izreka željo, da slovenski slovar kmalu zagleda beli dan.